

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (ajustarea cadrului normativ în domeniul transportului naval intern)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Elaborarea prezentului proiect de lege are la bază angajamentele asumate de Republica Moldova prin Anexa X, Titlul IV, Capitolul 15 – Transporturi, Transport naval a Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112 din 2 iulie 2014 care prevede armonizarea legislației naționale cu Directiva 96/50/CE a Consiliului din 23 iulie 1996 privind armonizarea condițiilor de obținere a brevetelor de comandant de navă pentru transportul de mărfuri și călători pe căile navigabile interioare din Comunitate. Întrucât această directivă a fost ulterior înlocuită prin Directiva (UE) 2017/2397, Republica Moldova are obligația de a transpune în legislația sa normele actualizate ale Uniunii Europene privind recunoașterea calificărilor profesionale în domeniul navigației interioare. Subsecvent, proiectul este elaborat în scopul realizării acțiunii 145 din Capitolul 14 Politica de transport, Cluster 4 Agenda verde și conectivitate sustenabilă la Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 (PNA), aprobat prin Hotărârea Guvernului 306/2025, unde este prevăzută elaborarea proiectului de elaborarea a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative, în vederea creării cadrului normativ primar pentru asigurarea transpunerii depline a Directivei (UE) 2017/2397.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În prezent, cadrul juridic național referitor la transportul naval intern, certificarea personalului navigant și regimul actelor permissive nu este complet armonizat cu legislația Uniunii Europene. Legea nr. 176/2013 privind transportul naval intern nu prevede mecanisme clare pentru recunoașterea certificatelor de calificare și nici o procedură uniformă pentru acreditarea unităților de instruire. De asemenea, Codul contravențional nr. 218/2008 nu conține norme sancționatorii suficiente pentru cazurile de exercitare a atribuțiilor de către personal navigant fără calificare sau cu documente expirate. Această lipsă de coerență legislativă afectează: - aplicarea unitară a standardelor de siguranță și competență profesională în transportul naval intern; - recunoașterea calificărilor profesionale ale navigatorilor moldoveni în spațiul european; - mobilitatea forței de muncă și libera circulație a serviciilor în domeniul navigației interioare. Prin urmare, proiectul de lege este necesar pentru: - asigurarea aplicabilității integrale a Directivei (UE) 2017/2397 și a actelor sale delegate și de punere în aplicare; - alinierea legislației naționale (Codul contravențional, Legea nr.160/2011 și Legea nr.176/2013) la cerințele europene privind calificările profesionale în navigația interioară; - consolidarea competențelor autorităților naționale (Agenția Navală, Ministerul Educației și Cercetării) în materie de certificare, control și sancționare.

Prin proiectul de lege se propune completarea și armonizarea acestor acte normative, prin introducerea în Legea nr. 176/2013 a prevederilor privind documentele de bord, definirea echipajului și recunoașterea certificatelor de calificare.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul de lege propune modificarea și completarea cadrului normativ existent în domeniul navigației interioare, în vederea armonizării acestuia cu legislația Uniunii Europene privind recunoașterea calificărilor profesionale și siguranța operațiunilor de transport naval. 1. În Legea nr. 176/2013 privind transportul naval intern, modificările vizează adaptarea terminologiei și introducerea unor prevederi care permit aplicarea standardelor europene privind documentele de bord și calificările personalului navigant. Astfel, se completează articolul 12 prin introducerea noțiunii de „<i>carnetul de serviciu activ sau jurnalul de bord activ</i>;”, se includ definițiile <i>echipajului de punte</i> și <i>echipajului de mașini</i> (articolul 23), iar articolul 24 este completat cu prevederi referitoare la obligația deținerii certificatelor de calificare și la stabilirea procedurii de certificare prin hotărâre de Guvern. Aceste completări urmăresc corelarea normelor naționale cu cerințele Directivei (UE) 2017/2397 și cu actele sale de punere în aplicare, asigurând un cadru uniform de recunoaștere a competențelor profesionale. 3. În Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, se propune actualizarea și completarea dispozițiilor referitoare la domeniul navigației interioare, prin instituirea sancțiunilor aplicabile în cazul exercitării activității de către personalul navigant fără certificate valabile, cu documente expirate sau lipsă, precum și în cazul neautorizării corespunzătoare de către administrațiile unităților. Aceste modificări sunt aliniate practicilor europene, care impun responsabilități clare pentru menținerea standardelor de competență și siguranță în transportul naval. Prin ansamblul acestor modificări, proiectul contribuie la consolidarea cadrului normativ național, la creșterea nivelului de siguranță a navigației și la facilitarea recunoașterii reciproce a calificărilor profesionale ale personalului navigant în spațiul european. Dat fiind faptul că în conformitate cu PNA prezentul proiect urma a fi aprobat în Guvern în martie 2026, iar proiectul de hotărâri de Guvern pentru transpunerea integrală a Directivei (UE) 2017/2397 este stabilit pentru aprobare în iunie 2026 este necesar ca proiectul să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
În procesul de elaborare a proiectului de lege au fost analizate mai multe opțiuni de intervenție legislativă. O primă opțiune a vizat reglementarea distinctă a aspectelor privind recunoașterea calificărilor profesionale în domeniul navigației interioare printr-un act normativ subordonat Guvernului, de tip regulament. Această variantă a fost analizată la nivel de proiect, însă s-a constatat că reglementarea exclusiv printr-un asemenea act nu ar asigura cadrul juridic complet necesar pentru implementarea legislației Uniunii Europene, întrucât anumite prevederi trebuie instituite la nivel de lege. O altă opțiune analizată a fost menținerea cadrului legislativ actual, fără modificări. Această abordare nu a fost considerată oportună, întrucât ar fi menținut neconcordanțele existente între legislația națională și cerințele Uniunii Europene privind recunoașterea calificărilor profesionale și siguranța navigației interioare. În consecință, s-a optat pentru soluția actuală – modificarea și completarea actelor normative existente, în special a Legii nr. 176/2013 și a Codului contravențional nr. 218/2008, în scopul creării cadrului juridic primar necesar implementării actelor normative subsecvente și al armonizării acestora cu legislația Uniunii Europene.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea proiectului de lege nu va genera impact semnificativ asupra sectorului public. Aplicarea noilor prevederi se va realiza în cadrul competențelor existente ale Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Agenției Navale a Republicii Moldova, fără crearea unor structuri noi și fără suplimentarea personalului.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea proiectului de lege nu va genera impact financiar asupra bugetului de stat. Aplicarea noilor prevederi nu presupune crearea de structuri instituționale noi, angajarea de personal suplimentar sau alocarea de fonduri suplimentare din bugetul public. Activitățile necesare punerii în aplicare a modificărilor legislative, inclusiv elaborarea actelor subordonate și ajustarea procedurilor interne, vor fi realizate de către autoritățile competente în limitele resurselor bugetare și instituționale existente.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Implementarea proiectului de lege nu va genera un impact negativ asupra sectorului privat. Modificările propuse nu introduc taxe, costuri sau sarcini administrative suplimentare pentru operatorii economici din domeniul transportului naval intern. Prin completarea Legii nr. 176/2013 privind transportul naval intern, se consolidează cadrul normativ privind recunoașterea calificărilor profesionale, documentele de bord și cerințele aplicabile personalului navigant. Aceste modificări vor contribui la creșterea siguranței operaționale și la uniformizarea standardelor profesionale, în conformitate cu practicile europene, fără a impune constrângeri suplimentare operatorilor economici. Modificările operate în Codul contravențional nr. 218/2008 au caracter preventiv și sancționator doar pentru cazurile de nerespectare a regulilor de certificare și a cerințelor legale privind documentele de bord, fără a afecta activitatea operatorilor conformi. În ansamblu, proiectul de lege va avea un impact pozitiv asupra mediului de afaceri, prin alinierea legislației naționale la standardele Uniunii Europene, crearea unui cadru predictibil de reglementare și facilitarea mobilității profesionale în sectorul transportului naval intern.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
-
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul de lege constituie parte a pachetului legislativ destinat armonizării legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene în domeniul navigației interioare și creează baza juridică primară necesară elaborării actelor normative ale Guvernului, care vor asigura transpunerea efectivă a legislației Uniunii Europene în acest domeniu. Transpunerea directă a prevederilor Directivei (UE) 2017/2397 a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2017 privind recunoașterea calificărilor profesionale în domeniul navigației interioare, precum și a actelor sale de punere în aplicare și de modificare, se va realiza prin Regulamentul privind recunoașterea calificărilor profesionale în domeniul navigației interioare, elaborat în temeiul dispozițiilor instituite prin prezentul proiect de lege. Actele juridice europene relevante sunt următoarele: a) Directiva (UE) 2017/2397 a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2017 privind recunoașterea calificărilor profesionale în domeniul navigației interioare și de

abrogare a Directivelor 91/672/CEE și 96/50/CE ale Consiliului, așa cum a fost modificată prin: b) Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/182 privind modelele utilizate pentru calificările profesionale în domeniul navigației interioare; c) Regulamentul delegat (UE) 2020/473 în ceea ce privește standardele pentru bazele de date privind certificatele de calificare ale UE, carnetele de serviciu și jurnalele de bord; d) Regulamentul delegat (UE) 2026/118 al Comisiei din 7 noiembrie 2025 de completare a Directivei (UE) 2017/2397 a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea de standarde pentru competențele și cunoștințele și aptitudinile corespunzătoare, pentru examenele practice, pentru omologarea simulatoarelor și pentru capacitatea din punct de vedere medical și de abrogare a Directivei delegate (EU) 2020/12 a Comisiei. e) Directiva (UE) 2021/1233 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iulie 2021 de modificare a Directivei (UE) 2017/2397 în ceea ce privește măsurile tranzitorii pentru recunoașterea certificatelor țărilor terțe 7 f) Regulamentul delegat (UE) 2022/184 al Comisiei din 22 noiembrie 2021 de modificare a anexei IV la Directiva (UE) 2017/2397 a Parlamentului European și a Consiliului, OJ L 274, 30.7.2021, p. 52-54 Prin modificările aduse Legii nr. 176/2013 privind transportul naval intern, Codului contravențional nr. 218/2008, proiectul de lege instituie cadrul legal necesar pentru aplicarea acestor acte ale Uniunii Europene, consolidând totodată coerența sistemului normativ național și creând premisele pentru implementarea completă a legislației europene în domeniul navigației interioare.	5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul de lege propune măsuri legislative primare care stabilesc cadrul juridic intern necesar pentru implementarea legislației Uniunii Europene în domeniul navigației interioare. Modificările aduse Legii nr. 176/2013 privind transportul naval intern, Codului contravențional nr. 218/2008 asigură temeiul legal necesar adoptării și aplicării Regulamentului privind recunoașterea calificărilor profesionale în domeniul navigației interioare, act normativ subordonat Guvernului, elaborat în scopul aplicării prevederilor Directivei (UE) 2017/2397 și al actelor sale de punere în aplicare. Prin aceste modificări, proiectul de lege: - consolidează competențele autorităților responsabile (în special Agenția Navală a Republicii Moldova și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale) în ceea ce privește certificarea și controlul calificărilor profesionale; - clarifică regimul juridic al actelor permissive și procedurile administrative aferente; - și instituie mecanismele juridice care vor permite implementarea practică a cerințelor acquis-ului comunitar în domeniul navigației interioare. În ansamblu, proiectul de lege creează cadrul normativ național unitar pentru aplicarea ulterioară a reglementărilor subordonate Guvernului, asigurând coerența, compatibilitatea și funcționalitatea legislației Republicii Moldova în raport cu standardele Uniunii Europene.	
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ	
Anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului actului normativ a fost plasat pe pagina web a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16476 Proiectul urmează a fi supus procesului de avizare, conform prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și va fi plasat pe paginile web www.midr.gov.md și particip.gov.md pentru consultări publice. Proiectul urmează a fi avizat de următoarele instituții: - Ministerul Finanțelor;	

- Ministerul Educației și Cercetării; - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; - Ministerul Mediului; - Ministerul Muncii și Protecției Sociale; - Ministerul Sănătății; - Ministerul Justiției; - Centrul de Armonizare a Legislației. După defințivarea proiectului în urma procesului de avizare, proiectul de act normativ va fi remis spre expertizare către: - Centrul Național Anticorupție; - Ministerul Justiției.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul va fi supus expertizei juridice și expertizei anticorupție.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul de lege se integrează în cadrul juridic național prin modificarea Legii nr. 176/2013, Codului contravențional nr. 218/2008, în scopul armonizării acestora cu cerințele legislației Uniunii Europene. Modificările propuse completează cadrul normativ existent, fără a genera conflicte sau suprapuneri legislative și stabilesc temeiurile necesare pentru adoptarea actelor subordonate Guvernului care vor implementa prevederile europene în domeniul navigației interioare.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implementarea prevederilor proiectului de lege va necesita întreprinderea unor măsuri ulterioare de ordin normativ și organizatoric, după cum urmează: - Elaborarea și aprobarea de către Guvern a Regulamentului privind recunoașterea calificărilor profesionale în domeniul navigației interioare, în temeiul dispozițiilor introduse prin prezentul proiect de lege, în vederea transpunerii Directivei (UE) 2017/2397 și a actelor sale subsecvente; - Ajustarea cadrului normativ subordonat Guvernului (inclusiv a actelor interne ale Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și ale Agenției Navale a Republicii Moldova) la noile prevederi legislative; - Elaborarea procedurilor administrative interne privind certificarea, autorizarea și controlul calificărilor profesionale în domeniul navigației interioare; - Informarea și instruirea operatorilor economici și a personalului navigant, în scopul aplicării uniforme a noilor cerințe stabilite de legislația națională armonizată cu cea a Uniunii Europene.

Viceprim-ministru, ministru

Vladimir BOLEA